

Temat: Polacy wobec zbliżającej się wojny

Polacy nie pogodzili się z rozbiorami i chcieli mieć własne państwo. Świadczą o tym między innymi powstania narodowe, instytucje, które zakładali, gdy tylko była taka możliwość, działalność prowadzona przez emigrantów.

Jest rok 1914, wybucha wojna. Mocarstwa zaborcze walczą przeciwko sobie. Polacy znaleźli się w wirze zmagania wojennych, niejednokrotnie po dwóch stronach konfliktu.

Kogo poprzeć w tym konflikcie? Pamiętaj, że wówczas nikt nie wiedział, jaki będzie finał wojny

Przeczytaj noty biograficzne dwóch wybitnych polskich polityków i udziel odpowiedzi na dwa pytania znajdujące się poniżej.

Piłsudski Józef, ur. 1867, zm. 1935, mąż stanu, czołowy działacz niepodległościowy, jeden z głównych organizatorów niepodległego państwa polskiego i później jego przywódca. Od wczesnej młodości związał się z ruchem socjalistycznym. Podczas I wojny światowej organizował zbrojne oddziały – załazek przyszłej armii polskiej – i dowodził I Brygadą Legionów Polskich oraz powołał Polską Organizację Wojskową. Był członkiem Tymczasowej Rady Stanu. Domagał się utworzenia rządu polskiego. 22 VII 1917 aresztowany przez Niemców i osadzony w twierdzy w Magdeburgu. Zyskał wielką popularność i autorytet w znacznej części społeczeństwa polskiego. Zwolniony z Magdeburga, wrócił 10 XI 1918 do Warszawy i przejął najwyższą władzę w odradzającym się państwie jako Tymczasowy Naczelnik Państwa. Dążył do odzyskania na wschodzie ziem utraconych przez Polskę na rzecz Rosji carskiej podczas rozbiorów. Był zwolennikiem utworzenia federacji państw, obejmującej Polskę, Białoruś, Ukrainę i Litwę historyczną; w sprawie zachodnich granic Polski pozostawił wolną rękę delegacji polskiej na konferencji pokojowej w Paryżu w 1919.

Dmowski Roman, ur. 1864, zm. 1939, współzałożyciel, czołowy przywódca i ideolog narodowej demokracji, pisarz polityczny. Autor prac formułujących zasady i cele nacjonalizmu polskiego oraz międzynarodowe uwarunkowania rozwoju kwestii polskiej (m.in. *Myśli nowoczesnego Polaka*; *Niemcy, Rosja i kwestia polska*). W 1905–07 opowiadał się za autonomią Królestwa Polskiego i za lojalnością wobec Rosji. Wybrany na posła do rosyjskiej Dumy Państwowej, został prezesem Koła Polskiego (złożył mandat w 1908). Uznając zagrożenie niemieckie za główne niebezpieczeństwo dla narodu polskiego,

głosił konieczność współdziałania z Rosją i ententą. Założyciel i prezes Komitetu Narodowego Polskiego w Paryżu (1917), rozwinął po rosyjskiej rewolucji lutowej szeroką działalność propagandową i polityczną w państwach ententy i Stanach Zjednoczonych na rzecz niepodległości Polski. Na konferencji pokojowej w Paryżu w 1919 wraz z I. Paderewskim reprezentował Polskę. Do kraju powrócił w maju 1920.

Pytania:

1. Dlaczego Roman Dmowski uważał, że w nadchodzącej wojnie należy poprzeć Rosję? Odpowiedź uzasadnij.

2. Jakie były poglądy Józefa Piłsudskiego dotyczące odzyskania niepodległości przez Polskę

Odpowiedzi wyślij do 30 kwietnia 2020 roku na mój adres e-mail.